

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Sžf/87/2016
Identifikačné číslo spisu: 2014200708
Dátum vydania rozhodnutia: 12.12.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Jozef Hargaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:2014200708.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Hargaša a členov senátu JUDr. Kataríny Benzovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobcu: J., U., XXX XX T., zastúpený: Weis & Partners s.r.o., Ivánska cesta 30/B, 821 04 Bratislava proti žalovanému: Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky, Lazovná 63, Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 1100304/1/352366/2014 zo dňa 04.08.2014, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave, č. k. 14S/170/2014-51 zo dňa 19. apríla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/170/2014-51 zo dňa 19. apríla 2016 mení tak, že rozhodnutie Finančného riaditeľstva Slovenskej republiky č. 1100304/1/352366/2014 zo dňa 04.08.2014 a rozhodnutie Daňového úradu Nitra, kontaktné miesto Šaľa č. 9417301/5/2313457/2014 zo dňa 29.05.2014 zrušuje a vec vracia žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania pozostávajúcu z náhrady trov súdneho poplatku v sume 70 Eur a náhrady trov právneho zastúpenia v sume 522,38 eur na účet právneho zástupcu do 30 dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Krajský súd rozsudkom č. k. 14S/170/2014-51 zo dňa 19.04.2016 zamietol ako nedôvodnú žalobu, o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. 1100304/1/352366/2014 zo dňa 04.08.2014 ktorým potvrdil rozhodnutie Daňového úradu Nitra, kontaktné miesto Šaľa (ďalej len správca dane) č. 9417301/5/2313457/2014 zo dňa 29.05.2014, ktorým uložil žalobcovi podľa § 155 ods. 1 písm. a) zákona č. 563/2009 Z.z. Daňový poriadok, v znení neskorších predpisov, pokutu vo výške 30,- € za správny delikt podľa § 154 ods. 1 písm. a) bod 1 Daňového poriadku - za oneskorené podanie daňového priznania podľa zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o DPH) na daň z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie apríl 2014 v lehote do 26.05.2014.

Krajský súd v odôvodnení konštatoval, že žalobca sa dopustil správneho deliktu podľa § 154 ods. 1

písm. a) Daňového poriadku, za ktorý mu správca dane uložil pokutu v súlade s ustanovením § 155 ods. 1 písm. a) v najnižšej možnej výške. Ak osobitné právne predpisy alebo daňový poriadok, ako v tomto prípade, neustanovujú inak, tak správca dane musí v zmysle zákona uložiť pokutu. Nesprávnosť postupu alebo rozhodnutia žalovaného, ktorý rozhodnutie správcu dane o uložení pokuty potvrdil, by bolo možné vyvodzovať iba z nesprávneho posúdenia obsahu podania žalobcu označeného ako odvolanie, ktoré podľa žalobných dôvodov smerovalo k odpusteniu zmeškania lehoty podľa § 29 ods. 1 daňového poriadku. Konštatoval, že podanie žalobcu zo dňa 26.06.2014 nespĺňa také obsahové náležitosti, aby bolo dôvodné ho považovať za žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty. Podanie žalobcu, hoci logicky obsahujúce dôvody, pre ktoré podal daňové priznanie oneskorene, zjavne reflektuje na uloženie pokuty rozhodnutím správcu dane, nie na vykonanie zmeškaného úkonu dňa 27.05.2014, neobsahuje zmienku o ustanovení § 29 ods. 1 (nie je podmienkou), ani o záujme žalobcu o vydanie takého rozhodnutia, ktorým by mu správny orgán odpustil zmeškanie lehoty. Záverom odôvodnenia krajský súd uviedol, že žalovaný ako odvolací orgán odvolanie žalobcu ako žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty nevyhodnotil a v rozhodnutí neprihliadal ani na postup iných správcov dane v obdobných veciach (námiety v tomto smere neboli súčasťou odvolacích dôvodov), ktorý v súvislosti s vyššie uvedeným nemožno označiť za súladný s procesným predpisom, rozhodol vecne správne.

II.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca v zákonnej lehote odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že podľa § 205 ods. 2 písm. d) OSP súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Nesúhlasil s tvrdením krajského súdu, že podanie zo dňa 26.06.2014 nespĺňa také obsahové náležitosti, aby bolo dôvodné ho považovať za žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty podľa § 29 ods. 1 Daňového poriadku. Taktiež nesúhlasil so záverom krajského súdu, že podanie zo dňa 26.06.2014 nereflektuje na vykonanie zmeškaného úkonu dňa 27.05.2014 a že neobsahovalo záujem žalobcu o vydanie rozhodnutia, ktorým by mu správny orgán dopustil zmeškanie lehoty. Podanie žalobcu zo dňa 26.06.2014 nereflektuje iba na uloženie pokuty, ale aj na vykonanie zmeškaného úkonu (podania daňového priznania) dňa 27.05.2014, nakoľko v ňom boli uvedené dôvody, pre ktoré podal žalobca daňové priznanie deň po lehote a zároveň uvádzal, že toto daňové priznanie podal v najbližší možný deň 27.05.2014, teda že vykonal zmeškaný úkon. Uviedol tiež, že vykonanie zmeškaného úkonu do 30 dní od odpadnutia prekážok na jeho vykonanie je zároveň predpokladom k odpusteniu zmeškanej lehoty správcom dane podľa § 29 ods. 1 Daňového poriadku. Správca dane nesplnil svoju povinnosť posúdiť podanie podľa obsahu v zmysle § 13 ods. 3 Daňového poriadku, preto krajský súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Postupom a rozhodnutím žalovaného mu bola odňatá možnosť konať pred správnym orgánom tým, že mu bola skrátená lehota na využitie inštitútu podania žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty. Výtkol, že správca dane na uplynutie lehoty (do 30 dní odo dňa, keď odpadli dôvody zmeškania) nečakal a prvostupňové rozhodnutie o uložení pokuty 30,-Eur vydal už dňa 29.05.2014, teda už dva dni po odpadnutí dôvodu zmeškania a celých 28 dní pred tým, ako uplynula zákonná lehota na podanie žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty, čím de facto protiprávne znížil zákonom poskytnutú 30 dňovú lehotu na podanie žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty.

Žalobca ďalej uviedol, že jeho žiadosť o odpustenie zmeškanej lehoty je obsiahnutá priamo v podaní zo dňa 26.06.2014 označenom ako odvolanie, čo ozrejmuje aj vôľu žalobcu a akcentuje potrebu posúdenia podania zo dňa 26.06.2014 podľa jeho obsahu aj ako žiadosti o odpustenie zmeškanej lehoty v zmysle § 29 ods. 1 Daňového poriadku. Konštatoval, že neexistuje žiadny iný logický ani spravodlivý dôvod na to, aby bol žalobca sankcionovaný. Uviedol, že bol pokutovaný a trestaný za skutočnosť, ktorá bola mimo sféry jeho vplyvu. Namietal, že správca dane nevyužil možnosť aplikovať postup analogický s postupom upraveným v internom riadiacom akte č. 23/2014 - Metodický pokyn k ukladaniu sankcií za porušenie povinností pri predkladaní kontrolného výkazu DPH podľa § 78a zákona č. 222/2004 Z.z. o DPH v zn. n. p., v zmysle ktorého v prípadoch oneskoreného predloženia kontrolného výkazu (kde zákon striktné stanovuje povinnosť uložiť pokutu), ukladá správcovi dane zohľadniť, ak k oneskorenému predloženiu došlo bez výzvy, t. j. z vlastnej iniciatívy daňovníka a v takom prípade neuložiť pokutu. Rovnaký postup by mohol byť podľa žalobcu aplikovaný v prípade nepodania daňového priznania včas, ak k tomu došlo z objektívnych príčin, bez zavinenia daňovníka. Namietal aj to, že krajský súd sa vôbec nezaoberal

Upovedomením o preskúmaní postupu policajta vyhotoveným Krajskou prokuratúrou Nitra č. Kv 69/14/4400-11 zo dňa 13.06.2014 a adresovaným Marcelu Piroskovej (jediná spoločníčka a konateľka spoločnosti MPP Consulting, s.r.o.), ktoré obsahovalo vyjadrenie vedúceho oddelenia ekonomickej kriminality mjr. J..

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava písomného vyjadrenia k žalobe zaslanej na krajský súd v Trnave z dôvodu, že odvolanie podané žalobcom neobsahuje žiadne nové skutočnosti ako tie, ku ktorým sa žalovaný vyjadril a zároveň súhlasil s rozhodnutím odvolacieho súdu bez nariadenia pojednávania.

III.

Dňom 1.7.2016 nadobudol účinnosť zák. č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len SSP) upravujúci v zmysle § 1 a) právomoc a príslušnosť správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho v správnom súdnictve, b) konanie a postup správneho súdu, účastníkov konania a ďalších osôb v správnom súdnictve.

Podľa § 492 ods. 2 SSP, odvolacie konanie podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako odvolací súd (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 v spojení s § 246c ods. 1 OSP a § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 OSP) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s § 250ja ods. 1 OSP odvolanie prípustné, vo veci v zmysle dôvodov uvedených v § 250ja ods. 2 OSP nenariadil pojednávanie a po neverejnej porade senátu jednomyseľne (viď § 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch) dospel k záveru, že odvolanie je dôvodné a preto ho po preskúmaní odvolacích dôvodov postupom podľa § 220 OSP zmenil tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného i správcu dane a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie.

Najvyšší súd ako súd odvolací preskúmal rozsudok krajského súdu i súdne konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia, najmä z toho pohľadu, či sa krajský súd vysporiadal so všetkými zrušujúcimi námietkami žalobcu (§ 250j ods. 2 OSP), a v takto vymedzenom rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia.

Predmetom súdneho prieskumu postupom podľa druhej hlavy piatej časti OSP je zákonnosť rozhodnutí a postupov správnych orgánov v konaní výsledkom ktorého bolo rozhodnutie správcu dane o uložení pokuty žalobcovi podľa § 155 ods. 1 písm. a) Daňového poriadku vo výške 30,- € za správny delikt podľa § 154 ods. 1 písm. a) bod 1 Daňového poriadku - za oneskorené podanie daňového priznania podľa zákona č. 222/2004 Z.z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov na daň z pridanej hodnoty za zdaňovacie obdobie apríl 2014 v lehote do 26.05.2014. Proti rozhodnutiu Daňového úradu podal žalobca odvolanie, v ktorom uviedol, že splnomocnil konateľku spoločnosti MPP Consulting, s.r.o., Bratislava pani Marcelu Piroskovú na doručovanie písomností elektronickými prostriedkami s prideleným ID 1045996, pričom dôvodom oneskoreného podania daňového priznania boli prekážky na strane splnomocnenca, vzniknuté bez jeho zavinenia tým, že na základe príkazu na prehliadku iných priestorov a pozemkov odboru kriminálnej polície KR PZ Nitra bola dňa 26.05.2014 vykonaná prehliadka v objekte administratívnej budovy, v ktorej mala prenajaté priestory aj spoločnosť MPP Consulting, s.r.o. V čase od 06.50 hod. dňa 26.05.2014 až do 04.00 hod. nasledujúceho dňa, t. j. do 27.05.2014 nebol zo strany vyšetrovateľa umožnený prístup k počítačovému vybaveniu spoločnosti a na jej serveroch sa nemohla vykonávať žiadna činnosť, o čom bolo vystavené Krajským riaditeľstvom PZ v Nitre potvrdenie spoločnosti MPP Consulting s.r.o., ktoré žalobca priložil k odvolaniu. Z tohto dôvodu podala splnomocnenkyňa žalobcu Marcela Pirosková za žalobcu daňové priznanie na DPH a kontrolný výkaz za predmetné zdaňovacie obdobie v najbližší možný termín dňa 27.05.2014.

V odvolacom konaní pred správnym orgánom boli odvolacie dôvody žalobcu vyhodnotené ako právne

irelevantné, nakoľko žalobca, resp. osoba ním splnomocnená na doručovanie písomností elektronickými prostriedkami, mohla v zmysle § 78 od. 2 zákona o DPH podať daňové priznanie od 1. do 25. dňa v mesiaci, ktorý nasleduje po skončení zdaňovacieho obdobia, v danom prípade od 01.05.2014 do 26.05.2014.

V žalobe bolo zdôraznené, že žalobca splnomocnil na zastupovania pri podávaní daňového priznania spoločnosť MPP Consulting, s.r.o., pričom dôvodom jej omeškania bola skutočnosť, že v dobe od 07.00 hod. dňa 26.05.2014 do 04.00 hod. dňa 27.05.2014 vykonalo Krajské riaditeľstvo PZ, odbor kriminálnej polície v Nitre prehliadku priestorov spoločnosti MPP Consulting, s.r.o., ktorej bol v súvislosti s tým znemožnený prístup k dátam nachádzajúcim sa v počítačoch a serveroch. Potvrdenie o tom, že v posledný deň lehoty na podanie daňového priznania nastali prekážky nezavinené spoločnosťou MPP Consulting, s.r.o., ktoré nebolo možné vopred predvídať a vyhnúť sa im, žalobca správne orgánu predložil spolu s odvolaním proti rozhodnutiu o uložení pokuty potvrdenie. Žalovaný pri svojom rozhodovaní opomenul, že podanie podľa zákona je možné vykonať aj v posledný deň lehoty na podanie, čo bolo žalobcovi nepredvídateľnými objektívnymi skutočnosťami znemožnené. Správca dane pritom podľa § 13 ods. 3 daňového poriadku mal jeho podanie označené ako odvolanie vyhodnotiť aj ako žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty v zmysle § 29 ods. 1 daňového poriadku. V tejto súvislosti žalobca poukazoval na to, že v skutkovo totožnej veci Daňový úrad Bratislava, pobočka Pezinok vo svojom rozhodnutí č. 9111301/5/3383076/2014 zo dňa 11.07.2014 odvolaniu spoločnosti TERVE Production, spol. s.r.o. v rámci autoremedúry vyhovel a svoje vlastné rozhodnutie o uložení pokuty zrušil. Žalobca má za to, že týmto došlo k porušeniu zásady správy daní - totožného rozhodovania v skutkovo zhodných prípadoch, vyjadrenej v § 3 ods. 9 daňového poriadku, čím bol naplnený odvolací dôvod podľa § 250j ods. 2 písm. e) OSP. Skutočnosť, že potvrdenie o úkone polície, ktorým bolo plnenie povinností voči správcovi dane znemožnené, správca dane akceptuje ako dôvod omeškania s podaním priznania, vyplýva aj z Upovedomenia o preskúmaní postupu policajta vyhotoveného Krajskou prokuratúrou Nitra pod č. Kv 69/14/4400-11 dňa 13.06.2014 adresovaného Marcelle Piroskovej, ktorá je jedinou spoločníčkou a konateľkou MPP Consulting, s.r.o.

IV.

Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní; ide o právny inštitút, ktorý umožňuje, aby sa každá osoba, ktorá sa cíti byť rozhodnutím či postupom orgánu verejnej správy poškodená, dovolala súdu, ako nezávislého orgánu a vyvolala tak konanie, v ktorom správny orgán už nebude mať autoritatívne postavenie, ale bude účastníkom konania s rovnakými právami, ako ten, o koho práva v konaní ide.

Pri rozhodovacej činnosti tak súdov, ako aj orgánov verejnej správy je nutné zohľadniť, že neoddeliteľnou súčasťou princípov právneho štátu zaručeného v článku 1 Ústavy SR je aj princíp právnej istoty a spravodlivosti (princíp materiálneho právneho štátu), ktorý spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že ich budú správne vykladať a aplikovať (napr. II. ÚS 10/99, tiež II. ÚS 234/03). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV.ÚS 92/09; ÚS 17/1999 Nález z 22 septembra 1999 Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 365; zhodne I.ÚS 44/1999 Nález z 13. októbra 1999 Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 1999, s. 382; I.ÚS 10/98; I.ÚS 54/02 Nález z 13. novembra 2002 Zbierka nálezov a uznesení Ústavného súdu SR 2002 - II. polrok, s. 750).

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

Podľa § 154 ods. 1 písm. a) daňového poriadku, správneho deliktu sa dopustí ten, kto nepodá daňové priznanie v

1. ustanovenej lehote,
2. lehote určenej správcom dane vo výzve podľa § 15 ods. 1,
3. lehote určenej správcom dane vo výzve podľa § 15 ods. 2,

Podľa § 155 ods. 1 písm. a) daňového poriadku, správca dane uloží pokutu od 30 eur do 16 000 eur za správny delikt podľa § 154 ods. 1 písm. a) prvého a druhého bodu; ak je správcom dane obec, uloží pokutu najviac do výšky vyrubenej dane, nie menej ako 5 eur, najviac však do 3 000 eur,

Podľa § 3 ods. 1 daňového poriadku, pri správe daní sa postupuje podľa všeobecne záväzných právnych predpisov, chránia sa záujmy štátu a obcí a dbá sa pritom na zachovávanie práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a iných osôb. Podľa ods. 2 správca dane postupuje pri správe daní v úzkej súčinnosti s daňovým subjektom a inými osobami a poskytuje im poučenie o ich procesných právach a povinnostiach, ak tak ustanoví tento zákon. Správca dane je povinný zaoberať sa každou vecou, ktorá je predmetom správy daní, vybaviť ju bezodkladne a bez zbytočných prietáhov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne určeniu a vyrubeniu dane. Podľa ods. 6 pri uplatňovaní osobitných predpisov pri správe daní sa berie do úvahy skutočný obsah právneho úkonu alebo inej skutočnosti rozhodujúcej pre zistenie, vyrubenie alebo vybratie dane. Na právny úkon alebo inú skutočnosť rozhodujúcu pre zistenie, vyrubenie alebo vybratie dane, ktoré nemajú ekonomické opodstatnenie a ktorých výsledkom je účelové obchádzanie daňovej povinnosti alebo získanie takeého daňového zvýhodnenia, na ktoré by inak nebol daňový subjekt oprávnený, alebo ktorých výsledkom je účelové zníženie daňovej povinnosti, sa pri správe daní neprihliada. Podľa ods. 9 správca dane dbá na to, aby pri rozhodovaní v skutkovo zhodných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.

Podľa § 29 ods. 1 daňového poriadku správca dane zo závažných dôvodov odpustí zmeškanie lehoty, ak o to daňový subjekt požiada najneskôr do 30 dní odo dňa, keď odpadli dôvody zmeškania, a ak v tej istej lehote urobí zmeškaný úkon. Zmeškanie už predĺženej lehoty nemožno odpustiť.

Je nepochybné, že obsah zákonnej právnej normy nemôže byť interpretovaný izolovane, mimo zmyslu a účelu zákona, cieľa právnej regulácie, ktorý zákon sleduje. Požiadavka na ústavne konformnú aplikáciu a výklad zákona je podmienkou zákonnosti rozhodnutia ako individuálneho správneho aktu.

Nepodanie daňového priznania v zákonom stanovenej lehote sa podľa Daňového poriadku považuje za správny delikt, za ktorý správca dane uloží pokutu v zákonom stanovených medziach. Zodpovednosť za správny delikt v systéme daňového trestania stojí na princípe objektívnej zodpovednosti, teda zodpovednosti za protiprávny stav (výsledok). Otázka zavinenia daňového subjektu je irelevantná, preukazuje sa len porušenie právnej povinnosti. K zbaveniu sa zodpovednosti za správny delikt môže dôjsť len v prípade, ak zákon stanoví liberačné dôvody, ktoré by zbavovali daňovníka zodpovednosti za protiprávny stav.

Daňový poriadok takéto liberačné dôvody vo vzťahu k oneskorenému podaniu daňového priznania nestanovuje, preto pri striktno formalistickej aplikácii textu právneho predpisu mohli správne orgány, ako aj krajský súd dospieť k záveru, že nakoľko žalobca nedodrжал zákonom stanovenú lehotu na podanie daňového priznania za predmetné zdaňovacie obdobie, jeho konanie je dôvodné kvalifikovať ako správny delikt a vyvodiť voči nemu deliktuálnu zodpovednosť bez ohľadu na to, či porušenie právnej povinnosti nastalo jeho zavinením alebo zavinením tretej osoby.

Nemožno však prehliadať, že aj v takomto pomerne jednoduchom prípade môže dochádzať ku kolízii základných ústavných princípov, a účastníkovi nemožno odňať právo a možnosť domáhať sa ochrany svojich práv cestou súdneho prieskumu rozhodnutí orgánu verejnej správy, v ktorom sa očakáva, že správny súd bude spôsobilý starostlivo a dôsledne zvážiť všetky okolnosti prípadu a ich dopad na rozsah práv a povinností účastníkov konania. V tejto súvislosti Najvyšší súd považuje za dostatočné poukázať na judikatúru Ústavného súdu SR, konkrétne nález Ústavného súdu SR sp. zn. I.US 255/2010 v zmysle

ktorého „Orgánom verejnej moci a predovšetkým všeobecným súdom nemožno tolerovať pri interpretácii zákonných ustanovení prílišný formalistický postup, ktorý vedie k zjavnej nespravodlivosti. Všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale môže a musí sa od neho odchyliť, pokiaľ to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z ústavnoprávnych princípov. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov teda nemožno opomínať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách a vetách toho-ktorého zákonného predpisu, ale i v základných princípoch právneho štátu.“

V.

V prejednávanej veci z toho vyplýva, že nemožno prehliadnuť skutočnosť, že v dôsledku policajnej prehliadky vykonanej v objekte splnomocnenca bolo žalobcovi objektívne znemožnené splniť zákonnú povinnosť v rámci zákonom stanovenej lehoty, a bez ohľadu na právo žalobcu na riadne prejednanie veci sa jednak správny orgán, jednak aj krajský súd priklonili k absolútne reštriktívnemu výkladu svojej povinnosti zaoberať sa obsahom odvolania žalobcu z hľadiska, že obsahuje podstatné skutočnosti, ktoré ho z hľadiska obsahových náležitostí umožňujú kvalifikovať a uznať aj za žiadosť o odpustenie zmeškania lehoty a s jej obsahom sa riadne vysporiadať. Rovnako je relevantný argument žalobcu o tom, že o sankcii bolo rozhodnuté pred uplynutím zákonnej lehoty na podanie žiadosti o odpustenie zmeškania lehoty.

Najvyšší súd opakovane pripomína, že daňový poriadok medzi základnými zásadami správy daní vymenúva i zásadu zachovávanía práv a právom chránených záujmov daňových subjektov a ukladá správcovi dane postupovať pri správe daní v úzkej súčinnosti s daňovým subjektom. Podľa názoru odvolacieho súdu sa daňové orgány uvedenými zásadami v prejednávanej veci dostatočne neriadili, pretože nevenovali náležitú pozornosť tvrdeniam žalobcu uvedeným v odvolaní proti rozhodnutiu o uložení pokuty a nevzali do úvahy skutočný obsah tohto jeho úkonu. Jeho zjavným účelom totiž bolo oznámiť správcovi dane dôvod zmeškania lehoty na podanie daňového priznania o jeden deň a informovanie správcu dane o vykonaní zmeškaného úkonu v nasledujúci deň po odpadnutí dôvodu zmeškania. Napriek tomu, že odvolanie nebolo výslovne označené aj ako žiadosť o odpustenie zmeškanej lehoty, obsahovalo všetky atribúty takejto žiadosti a daňové orgány boli povinné ho takto posudzovať, prípadne v rámci zásady súčinnosti s daňovým subjektom odstrániť pochybnosti o skutočnom obsahu a úmysle žalobcu. Navyiac v priebehu konania bol aj vecnými dôkazmi podporený argument žalobcu, poukazujúci na zásadne odlišný postup správcu dne v súvislosti s i pokutou uloženou za obdobný správny delikt subjektu TERVE Production spol. s.r.o.

Z uvedených dôvodov je Najvyšší súd toho názoru, že krajský súd v naznačenom smere vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď postup daňových orgánov po podaní odvolania žalobcu proti rozhodnutiu správcu dane o uložení pokuty vyhodnotil ako zákonný. Odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že daňový subjekt má právo vykonať zákonom predpísaný úkon v ktorýkoľvek deň zákonom stanovenej lehoty, vrátane dňa posledného. Pokiaľ mu je v dôsledku výkonu právomoci iného štátneho orgánu znemožnené vykonať takýto úkon v posledný deň zákonnej lehoty a v dôsledku tejto skutočnosti lehotu zmešká a zároveň príslušnému orgánu oznámi zmeškanie lehoty, preukáže jeho dôvody a bezodkladne vykoná zmeškaný úkon, má legitímne právo očakávať, že orgán štátu (aj keď sa môže jednať o inú organizačnú zložku), vyhodnotí jeho podania podľa ich skutočného obsahu tak, aby utrpel čo najmenšiu ujmu na svojich právach.

VI.

Najvyšší súd preto postupom podľa § 250ja ods. 3 OSP a zmenil rozsudok súdu prvého stupňa tak, že zrušil rozhodnutie žalovaného i správneho orgánu prvého stupňa a vrátil vec žalovanému na ďalšie konanie, v ktorom bude úlohou daňových orgánov zaoberať sa žiadosťou žalobcu o odpustenie zmeškania lehoty na podanie daňového priznania za zdaňovacie obdobie apríl 2014 a právoplatne o nej rozhodnúť. Až v prípade negatívneho rozhodnutia o tejto žiadosti bude možné v prípadnom konaní o uložení pokuty postupovať ďalej.

O trovách konania rozhodol Najvyšší súd podľa § 151ods. 1, 2, 8 OSP, § 224 ods. 1, 2 OSP v spojení s

§ 246c ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal

- nárok na náhradu trov prvostupňového konania v rozsahu vyčíslenom v žalobe t. j. náhrada zaplateného súdneho poplatku v sume 70 eur a náhrada trov právneho zastúpenia v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za 2 úkony právnej služby po 174 eur (prevzatie a príprava vecí, podanie žaloby), 2 x režijný paušál po 8,04 eur, 2 x príslušná DPH po 28,40 eur.

- nárok na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle ich vyčíslenia v odvolaní zo dňa 10.6.2016 ako náhradu trov právneho zastúpenia v zmysle vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za 1 úkon právnej služby po 151,50 eur (podanie odvolania) 1 x režijný paušál 8,04 eur, príslušná DPH v sume 30,30 eur.

Celú náhradu trov konania spolu v sume 522,38 eur je žalovaný povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu žalobcu do 30 dní od právoplatnosti rozsudku. .

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.